

กระบวนการพัฒนาเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋วของทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
**The Development Process of the Accessories from the
Tiny Sisaket Lava Durian**

อุมพร ประชาชิต,
กิตติพงษ์ ประชาชิต และ สโมสร อุบคำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
**Umaporn Prachachit,
Kittipong Prachachit and Samosorn Oobkham**
Sisaket Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: umaporn.p@sskru.ac.th

*****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการพัฒนาต้นแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋ว ของทุเรียนภูเขาไฟจังหวัดศรีสะเกษ และ 2) เพื่อประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋วของทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบพัฒนาเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋ว และใช้แบบประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋ว เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องแต่งกาย จำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 นักออกแบบเครื่องแต่งกายหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รวมกลุ่มเป้าหมาย 39 คน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา 1) กระบวนการพัฒนาต้นแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋ว ของทุเรียนภูเขาไฟจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าการออกแบบเครื่องประดับอยู่ภายใต้แนวคิด BCG และแนวคิด “อารยธรรมไทศรีสะเกษ” โดยใช้รูปทรงของดอกกำไลดวนมาเป็นแนวทางและส่วนประกอบที่สำคัญในการออกแบบ ใช้งานฝีมือประเภทเชือกถัก ลวดถัก และการตีกำไล พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องประดับทุเรียนจิ๋ว 6 ผลิตภัณฑ์ และ 2) ประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิ๋วของทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟ มีคุณภาพการออกแบบสูงสุด ค่าเฉลี่ย 4.45 โดยมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามแนวคิดอารยธรรมไทศรีสะเกษ รองลงมาคือ ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟ ปิ่นปักผม เข็มกลัด กำไลข้อมือ และจรรยา ตามลำดับ โดยทุกผลิตภัณฑ์เป็นการออกแบบผสมผสานระหว่างวัตถุดิบในท้องถิ่นกับวัสดุงานฝีมือ มีรูปแบบที่ทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย สามารถใช้ในชีวิตประจำวันกับชุดทำงานหรือชุดออกงานสวยหรูได้

คำสำคัญ: กระบวนการพัฒนาเครื่องประดับ; ผลทุเรียนจิ๋ว; ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

Abstract

The study of the development process of the accessories from the tiny sisaket lava durian. The objectives were 1 To study the development process of the accessories from the tiny sisaket lava durian and 2 To find the quality assessment of the design of the accessories from the tiny sisaket lava durian. The data were collected by interviewing and the evaluation model for evaluating the quality assessment of the design of the accessories from the tiny sisaket lava durian, the population were 39 participants from 2 target groups, 1. 30 of OTOP garment traders, and 2. 9 of the experts or the clothing designers. Statistics used to analyze data were Mean, and Standard Deviation.

The results were found that, the design of the accessories is under the BCG concept and the civilization of Sisket ethnic concept, based on the shape of Lumduan flower. The important design component is the handicraft, the string, the knitted with mesh and the bracelet making, developed the 6 products from the tiny lava durian.

The results of the quality assessment of the 6 products from the tiny lava durian showed that the lava durian necklace was at the highest level, with the mean of 4.45, the design mostly according to the civilization of Sisket ethnic concept. Next were lava durian earring, lava durian hair pin, lava durian brooch, lava durian bracelet, and lava durian sideboard as followed. The products were designed mix between the local material and the crafts material, with the fashionable style, accessible, mix and match with the daily working clothes or evening dress.

Keywords : The Development Process of the Accessories; The Tiny Durian ; Sisaket Lava Durian.

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญและความทันสมัยของโลกในหลายๆด้าน ได้นำไปสู่ปัญหาความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมและทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมโลกเพิ่มมากขึ้น ทำให้การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน มีความเสี่ยงจากผลกระทบทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ความผันผวน การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ รวมถึงผลกระทบจากปัญหาสังคมต่างๆ ตามไปด้วยในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยขยายตัวช้า ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังมีรายได้ที่น้อย GDP ชะลอตัว ทำให้รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยปรับเปลี่ยนโมเดลรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยไปสู่รูปแบบใหม่ที่เรียกว่า BCG Economy Model ซึ่งจะช่วยให้ยอดจุดแข็งของประเทศให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยอาศัยกลไกวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง และเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นธุรกิจจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและสร้างความสมดุลให้ “เศรษฐกิจสามารถเติบโตไปควบคู่กับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน” (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2563)

BCG เป็นเศรษฐกิจแนวใหม่ ที่ภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสำคัญ เพราะมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การปกป้องสิ่งแวดล้อม (Environment) การลดปัญหาโลกร้อน (Global Warming) ที่กำลังเป็นตัวบั่นทอนทรัพยากรโลก เน้นพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างทั่วถึงบนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) โมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว) มี 3 องค์ประกอบสำคัญด้วยกันคือ B = Bioeconomy เศรษฐกิจชีวภาพ คือ การนำทรัพยากรชีวภาพมา “ผลิตให้คุ้มค่าที่สุด” ควบคู่กับการรักษาสมดุลสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าและบริการให้มีความนวัตกรรมและมีมูลค่าสูง C = Circular economy เศรษฐกิจหมุนเวียน มีแนวทางคือ “การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด” ของที่ใช้ในการผลิตต้องสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle, Upcycle) G = Green economy เป็นระบบเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งเป็นการสร้างนวัตกรรมรวมถึงการจัดการสภาพสังคมให้ “กระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด (Zero-Waste)” (บริษัท อินโนเวชั่น เทคโนโลยี จำกัด, 2565) โดยการพัฒนา BCG จะมุ่งเน้นการพัฒนาจากทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จังหวัดศรีสะเกษซึ่งเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่มีประชากรเกินล้านคน อาชีพหลักคือการทำนา เมื่อหมดฤดูทำนาแล้วจะอพยพเข้าสู่เมืองใหญ่ เพื่อทำงานหาเลี้ยงครอบครัว การหลงไหลเข้าสู่ตัวเมือง ทำให้ที่นาถูกทิ้งไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก ต่อมา เมื่อรัฐบาลหันมาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น กระจายการพัฒนาไปยังกลุ่มเกษตรกรทั้งในส่วนของอาชีพ การศึกษา แรงงาน เทคโนโลยีต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงที่นาให้เป็นที่สวนมีการปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะแก่การปลูกผลไม้และพืชสวนต่างๆ ที่นำมาจากแหล่งอื่น ๆ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด จากภาคตะวันออก สละ ตันยงพารา จากภาคใต้ เป็นต้น กระทั่งการปลูกพืชสวนได้กลายเป็นอาชีพหลัก จากเกษตรกรชาวนาเป็นชาวสวนชาวไร่ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการปลูกพืชสวนเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอสรีรัตนะ อำเภอขามเฒ่า อำเภอวังหิน และอำเภอภูสิงห์ เป็นต้น (สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ, 2565) จังหวัดศรีสะเกษที่เคยได้รับการขนานนามว่าเป็นเมืองยางจมนติดอันดับของประเทศ ได้กลายเป็นเมืองเกษตรไปอย่างเต็มตัว มีการนำพืชสวนมาทดลองปลูกแล้วได้ผลแท้จริงเกือบ 100 % และหนึ่งในผลไม้ที่ได้รับความนิยมนั้นคือ ทุเรียน ได้กลายเป็นผลไม้ที่สร้างชื่อให้กับจังหวัดศรีสะเกษ ภายใต้ชื่อ ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ ส่งขายไปยังพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ สร้างมูลค่าให้กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ของจังหวัดและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากทุเรียนจะสามารถรับประทานสดๆ ได้แล้ว ยังสามารถนำมาแปรรูปทุเรียนให้เกิดเป็นเมนูใหม่ที่แสนอร่อยและช่วยเก็บรักษาไว้ได้นานขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ทุเรียนทอด ทุเรียนกวน ทั้งนี้ยังมีเรื่องที่หลากหลาย คนไม่เคยรู้ เกี่ยวกับทุเรียนระยะตัดแต่ง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ‘ผลทุเรียนจิว’ นั้นเอง เพราะแม้ว่าทุเรียนจะสามารถนำมาแปรรูปทุเรียนให้เกิดประโยชน์อีกมากมาย แต่ก็น่าเสียดายที่ยังมีผลทุเรียนอีกจำนวนมากที่ยังไม่

ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างมูลค่าใดๆ เพราะชาวสวนต้องตัดผลทุเรียนจิวทิ้งโดยเฉลี่ยแล้วราว 200-300 ผลต่อหนึ่งต้น เนื่องจากทุเรียนหนึ่งต้นจะออกดอกจำนวนมาก ถ้าปล่อยให้ทุกดอกกลายเป็นผลทั้งหมดจะเกิดการแย่งอาหารกันทำให้แต่ละผลไม่เติบโตไม่ได้คุณภาพ ชาวสวนจึงต้องเลือกผลที่จะเจริญเติบโตได้ดีและมีรูปร่างสวยงาม จากช่อละ 20 ดอก เหลือเพียง 1 ผลเท่านั้น เพื่อจะขายได้ราคาดีช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรในแต่ละปี (ชนินทร์ ท้าวธงชัย , สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2566)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าผลทุเรียนจิวที่เหลือทิ้งจนกลายเป็นของเหลือใช้ทางการเกษตร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ได้ โดยใช้แนวคิด BCG เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและช่วยให้เกษตรกรและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงตั้งใจศึกษาเพื่อค้นหาวิธีการสร้างประโยชน์จากผลทุเรียนจิวในการประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับของที่ระลึก เพื่อผู้ประกอบการและ SME ชาวสวนทุเรียนจังหวัดศรีสะเกษ จะสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าจากของเหลือใช้ทางการเกษตรให้ได้ประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ตามนโยบายการขับเคลื่อน BCG การนำของเหลือใช้ทางการเกษตรที่สูญเปล่าไม่มีคนสนใจ มาสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษากระบวนการพัฒนาต้นแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิวของทุเรียนภูเขาไฟจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิวของทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ออกแบบเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลสภาพปัญหาของทุเรียนจิวในระยะตัดแต่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ ต.พรานอ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ได้แก่ สวนบุญสูง (นายชนินทร์ ท้าวธงชัย) สวนลุงเสริม (นายเสริม หาญชนะ) และสวนลุงเวียง (นายเวียง สุภาพ) จากนั้นใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ความพร้อมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นที่ 2 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยทำการศึกษาคูณสมบัติของทุเรียนจิว กระบวนการจัดการผลทุเรียนจิวก่อนนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับ ศึกษาอัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ และแนวทางในการประดิษฐ์เครื่องประดับทำมือ (Handmade) โดยศึกษาจากเอกสารชั้นรอง ได้แก่ บทความ ข่าว งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การออกแบบนวัตกรรม ออกแบบและพัฒนาผลทุเรียนจิวให้กลายเป็นเครื่องประดับในรูปแบบต่างๆ ภายใต้แนวคิด “อารยธรรมไทศรีสะเกษ” มีกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมทำการศึกษา คือ กลุ่มชาวสวนทุเรียนตำบลพราน อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ และกลุ่มทอผ้าไหมสิริลาวา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ขั้นที่ 4 การทดลองใช้นวัตกรรมและการประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิว มีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องแต่งกาย จำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 นักออกแบบเครื่องแต่งกายหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รวมกลุ่มเป้าหมาย 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพเครื่องประดับจากทุเรียนจิว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดนิทรรศการและนำเสนอภายในงานต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการภายในจังหวัดศรีสะเกษขึ้นได้แก่

1) งานมหกรรมนำทุ่งกุลา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษงานวิจัยด้าน BCG ประเด็นผ้าและเครื่องประดับจากเปลือกทุเรียนภูเขาไฟ โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้รับฟังการนำเสนอ และมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานราชการและผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมและประเมินแบบสอบถาม จำนวน 10 คน

2) งานเทศกาลทุเรียนภูเขาไฟ ณ ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ โดยมี นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รับฟังการนำเสนอ และมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานราชการและผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมและประเมินแบบสอบถาม จำนวน 10 คน

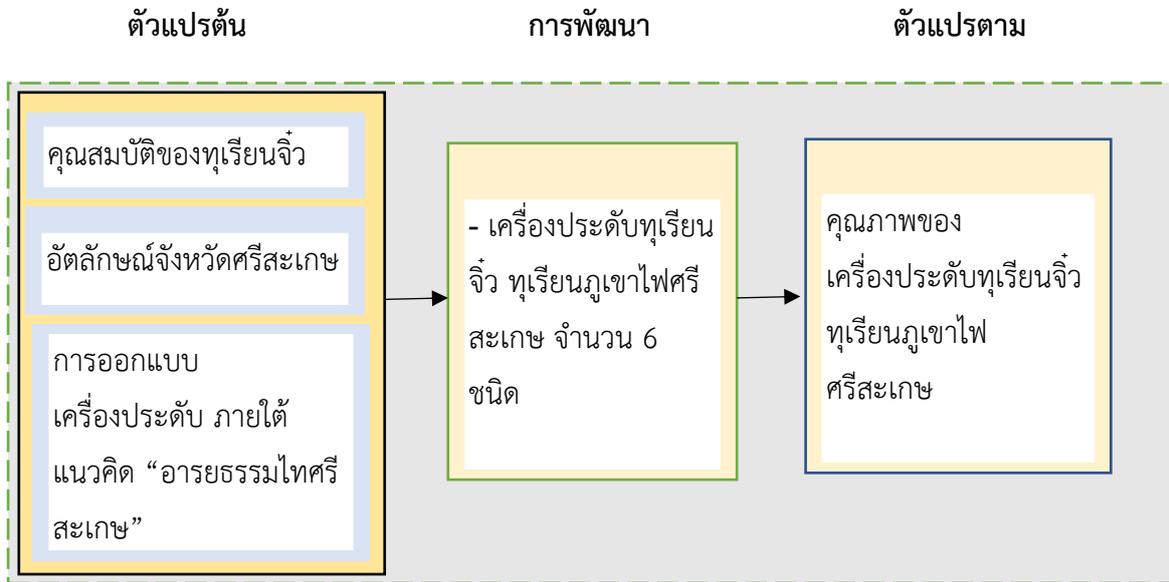
3) นิทรรศการ การบริหารจัดการภาครัฐ PMQA ณ ศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยมี นายวัฒนา พุฒิศาสตร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ และคณะกรรมการตรวจประเมินรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA เป็นผู้รับฟังการนำเสนอ และมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานราชการและผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมและประเมินแบบสอบถาม จำนวน 5 คน

4) นิทรรศการ การสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์จากเปลือกทุเรียนภูเขาไฟ ภายใต้แนวคิด BCG ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยมี นายวัฒนา พุฒิศาสตร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ และคณะกรรมการตรวจประเมินจังหวัดสะอาด เป็นผู้รับฟังการนำเสนอ และมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานราชการและผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมและประเมินแบบสอบถาม จำนวน 5 คน

5) นักออกแบบเครื่องแต่งกาย จำนวน 9 คน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สถิติ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิว ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

การวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิว ภายใต้แนวคิด “อารยธรรมไทศรีสะเกษ” พบว่า จังหวัดศรีสะเกษขึ้นชื่อว่า ศรีสะเกษแดนดอกกำตวน เมืองปราสาทร้อยถู๋ นครร้อยปราสาท” และยังมีอีกนามหนึ่งทีเรียกขานจนติดปากว่า “ศรีสะเกษเมืองขนสีเฝ้า เขมร ส่วย ลาว เยอ มีเฝ้าลยลูกแก้ว เป็นเฝ้าเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ ตกแต่งลยเฝ้าด้วยการส่ว และนิยมนำเงินพดด้วงมาทำเป็นกระดุมเสื่อเพื่อแสดงออกถึงความมั่งมี และความอุดมสมบูรณ์ของครอบครัว มีทรัพยากรในท้องถิ่นอีกมากมายทีสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดศรีสะเกษให้เป็นที่รู้จักของคนทั้งประเทศไทย นั่นคือทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และยังมีป่าต้นกำตวนทีใหญ่ทีสุดในประเทศไทย ซึ่งดอกกำตวนเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวทางการออกแบบเครื่องประดับและทดลองเทคนิคเพื่อหาความเป็นไปได้ในการผลิต และใช้งานได้จริง ด้วยการนำวัสดุเหลือทิ้งมาสร้างสรรค์ผลงานภายใต้แนวคิด BCG โดยใช้รูปทรงของดอกกำตวนมาเป็นแนวทางและส่วนประกอบทีสำคัญในการออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งกำตวนเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษ เป็นดอกไม้ทีเป็นที่ชื่นชอบและสร้างความประทับใจให้กับชาวศรีสะเกษเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนำรูปทรง รูปร่างของดอกกำตวนไปใช้ในการ

สร้างสัญลักษณ์ต่างๆ และการทำของที่ระลึกต่างๆ เพื่อแสดงออกให้เห็นถึงความงามรูปแบบของศรีสะเกษ และให้ทราบถึงที่มาของผลิตภัณฑ์นั้นว่ามาจากจังหวัดศรีสะเกษ ด้วยความงามของรูปทรงของดอกลำดวนที่ผสมผสานเข้ากับเปลือกทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และทุเรียนลูกจิว ซึ่งทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ เป็นผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดศรีสะเกษ ทำให้คนในประเทศและต่างประเทศรับรู้โดยทั่วกันว่าจังหวัดศรีสะเกษ มีดินภูเขาไฟที่ปลูกทุเรียนได้อร่อยมีรสชาติดีและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นเมืองผลไม้ของภาคอีสานที่สามารถปลูกผลไม้ได้หลากหลายและอร่อยไม่แพ้ภาคอื่นในประเทศไทย

ในการออกแบบผู้วิจัยได้นำเอาวัสดุในท้องถิ่นที่ผลิตจากภาคการเกษตรมาสร้างสรรค์ให้เกิดมูลค่าคือผลทุเรียนภูเขาไฟจิว ที่โดนเกษตรกรตัดแต่งทิ้ง ปีละประมาณ 500 ล้านลูก นำมาตากและอบแห้ง การนำผลทุเรียนจิวมาใช้ประโยชน์ในการประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับจะต้องเป็นผลทุเรียนจิวที่ตัดแต่งออกมาจากต้นทุเรียนแล้วนำไปตากจนแห้งสนิท ไม่สามารถใช้ผลทุเรียนจิวที่ร่วงหล่นอยู่บนพื้นได้เนื่องจากจะมีความชื้นสูงทำให้ขึ้นราได้ง่าย เมื่อผลทุเรียนแห้งแล้วนำมาออกแบบผสมเข้ากับอัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ คือดอกลำดวน ผนวกเข้ากับงานช่างฝีมือในพื้นที่ คือการตีกำไลโลหะ รวมไว้ในงานออกแบบเครื่องประดับ ภายใต้แนวคิด อารยธรรมไทศรีสะเกษ โดยมีรายละเอียดการออกแบบผลงานแต่ละชิ้นดังนี้

1) ปิ่นดอกลำดวน/ปิ่นปักผมทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ตัวปิ่นดอกทำจากวัสดุ 2 ชนิด ได้แก่ทุเรียนจิวอบแห้ง และอลูมิเนียม ที่ได้จากชิ้นเก่า และหม้อเก่า นำหม้ออลูมิเนียมเก่า หรือชิ้นเก่ามาขัดทำความสะอาด ตัดให้เป็นรูปสามเหลี่ยมคล้ายรูปทรงของดอกลำดวน ตีโค้งงอให้เป็นรูปกลีบดอกลำดวน ใส่ก้านปิ่นปักผมที่มีความยาว 15 เซนติเมตรเข้าไป อีกส่วนนำไปเจาะรูตรงกลางเพื่อทำขา หรือก้านเข้าไป เพื่อให้สามารถนำไปประกอบกับห่วงได้ นำดอกลำดวนอลูมิเนียมที่ได้มาประกอบเข้ากับทุเรียนจิว วัสดุอลูมิเนียมเป็นวัสดุที่สามารถเกาะยึดทุเรียนจิวอบแห้ง ให้สามารถเข้าไปอยู่ในส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องประดับได้เป็นอย่างดี นำทุเรียนจิวที่ตกแต่งเรียบร้อยแล้วประกอบเข้ากับปิ่นดอกลำดวน ทำให้ได้ปิ่นปักผมดอกลำดวน ที่มีความสวยงาม แปลกใหม่ และสื่อสารถึงอัตลักษณ์ความเป็นอารยธรรมไทศรีสะเกษได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิด BCG ได้ดีอีกด้วย

ภาพประกอบที่ 1 ปันปักผมดอกลำดวน

แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

หลังจากที่ได้นำเสนอต้นแบบปันปักผมดอกลำดวนและผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับแล้ว ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนาปันปักผมผลทุเรียนจิวเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความหลากหลายและเพื่อสื่อความหมายถึงทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาปันปักผมผลทุเรียนจิวเพิ่มอีก 1 แบบ ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบที่ 2 ปันปักผมทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

2) กำไลแขนทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ใช้เทคนิคการถักลวดทองเหลืองให้เป็นรูปใบทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และตกแต่งด้วยทุเรียนจิ๋ว โดยใช้การถักลวดรัดเข้ากับทุเรียนจิ๋วให้แน่นและคงรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์ของทุเรียนไว้ เป็นกำไลแขนที่ดี สีสื่อถึงความเป็นธรรมชาติ และความเป็นทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษทั้งสี และรูปทรง

ภาพประกอบที่ 3 กำไลแขนทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

3) เข็มกลัดทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ใช้เทคนิคการถักลวดทองเหลืองให้เป็นรูปใบทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และตกแต่งด้วยทุเรียนจิ๋ว โดยใช้การถักลวดรัดเข้ากับทุเรียนจิ๋วให้แน่นและคงรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์ของทุเรียนไว้ เป็นเข็มกลัดหน้าอกที่สวยงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ใช้ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองและนักท่องเที่ยวได้อย่างภาคภูมิใจ

ภาพประกอบที่ 4 เข็มกลัดทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

4) ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ดอกลำดวน เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ดอกลำดวนขึ้นจากอลูมิเนียมที่ได้จากหม้อเก่า นำมาตัดแต่ง ตีโค้งเป็นรูปกลีบดอกลำดวน ประกอบเข้ากับทุเรียนจิว วัสดุอลูมิเนียมเป็นวัสดุที่สามารถแกะยึดทุเรียนจิวบอบแห้งได้ดี และเมื่อนำไปประกอบเข้ากับต่างหูทำให้สีและพื้นผิวดูแวววาว ชูให้ทุเรียนจิวมีความโดดเด่น และแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษผ่านเครื่องประดับชิ้นนี้ได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบที่ 5 ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

หลังจากที่ได้นำเสนอต้นแบบต่างหูหูเรียนภูเขาไฟรูปดอกลำดวนและผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับแล้ว ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนาต่างหูหูเรียนศรีสะเกษเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความหลากหลายและเพื่อสื่อความหมายถึงอัตลักษณ์ของศรีสะเกษในด้านหูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาต่างหูหูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ เพิ่มอีก 1 แบบ ดังภาพประกอบที่ 6

ภาพประกอบที่ 6 ต่างหูหูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ แบบที่ 2

แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

5) จรหูหูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ใช้เทคนิคการถักลวดทองเหลืองให้เป็นรูปใบหูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และตกแต่งด้วยหูเรียนจิว โดยใช้การถักลวดรัดเข้ากับหูเรียนจิวให้แน่นและคงรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์ของหูเรียนไว้ เป็นจรรยาตูดหูด้วยหูเรียนภูเขาไฟ ที่สวยเก๋ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความมั่นใจในตัวเอง และชอบความแปลกใหม่

ภาพประกอบที่ 7 จรหูทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
แหล่งที่มา กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

6) สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ

ใช้เทคนิคการถักเชือกเทียนในการทำเป็นสร้อยคอ ตกแต่งด้วยทุเรียนจิว

ภาพประกอบที่ 8 สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
แหล่งที่มา : กิจติพงษ์ ประชาชิต (2566)

2. ผลการประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับผลทุเรียนจิ๋วเขาไฟศรีสะเกษ

จากการนำเสนอเครื่องประดับผลทุเรียนจิ๋วเขาไฟศรีสะเกษตามงานต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินคุณภาพการออกแบบเครื่องประดับเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคุณภาพการออกแบบเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ที่ 1 – 6

ประเด็นการสอบถาม	ค่าเฉลี่ยรูปแบบที่					
	1	2	3	4	5	6
ความเหมาะสมด้านการถอดแรงบันดาลใจ						
1) ออกแบบผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามแนวคิด อารยะธรรมไทศรีสะเกษ	4.41	4.42	4.34	4.40	4.29	4.50
2) ออกแบบโดยใช้ผลทุเรียนมาสร้างความโดดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์และเกิดการเพิ่มมูลค่าให้กับทุเรียนจิ๋ว	4.37	4.36	4.34	4.44	4.34	4.45
ความเหมาะสมด้านความสวยงามของผลิตภัณฑ์						
3) ลวดลายของผลิตภัณฑ์สามารถสื่อถึงความเป็นตัวตนของจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างชัดเจน	4.40	4.32	4.32	4.45	4.36	4.46
4) ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามของรูปร่าง รูปทรงและสีที่ใช้	4.38	4.26	4.36	4.40	4.32	4.46
5) ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผลิตภัณฑ์	4.38	4.39	4.34	4.39	4.34	4.45
6) ผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างและมีความแปลกใหม่	4.37	4.34	4.37	4.45	4.33	4.47
7) รูปร่างรูปทรงและขนาดของผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการใช้งาน	4.34	4.28	4.37	4.38	4.30	4.43
8) ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกในการสวมใส่และการใช้งานในชีวิตประจำวัน หรือเหมาะสมในการวางตกแต่งได้	4.36	4.34	4.37	4.37	4.30	4.30
9) ความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์ในการใช้ตกแต่งร่างกาย หรือเป็นของที่ระลึกได้	4.37	4.32	4.38	4.40	4.33	4.44
10) ความเหมาะสมของการใช้วัสดุและเทคนิคการผลิต	4.40	4.37	4.42	4.42	4.35	4.48
ด้านศักยภาพในการผลิตและการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์						
11) รูปแบบผลิตภัณฑ์มีศักยภาพสามารถนำไปผลิตและจำหน่ายได้จริง	4.51	4.35	4.41	4.39	4.36	4.35
12) รูปแบบผลิตภัณฑ์สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้	4.34	4.33	4.40	4.40	4.32	4.35
ค่าเฉลี่ยรวม	4.39	4.34	4.00	4.41	4.33	4.45

หมายเหตุ : รูปแบบที่ 1 หมายถึง ปีนปักผมทุเรียนภูเขาไฟ
รูปแบบที่ 2 หมายถึง กำไลแขนทุเรียนภูเขาไฟ
รูปแบบที่ 3 หมายถึง เข็มกลัดทุเรียนภูเขาไฟ
รูปแบบที่ 4 หมายถึง ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟ
รูปแบบที่ 5 หมายถึง จรหูทุเรียนภูเขาไฟ
รูปแบบที่ 6 หมายถึง สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟ

จากตารางที่ 1 ผลเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพเครื่องประดับผลทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ จากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 39 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 30 คน และ นักออกแบบเครื่องแต่งกาย จำนวน 9 คน ด้วยแบบประเมินคุณภาพเครื่องประดับผลทุเรียนภูเขาไฟ ศรีสะเกษ พบว่า เครื่องประดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คือ แบบที่ 6 สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟ มีค่าเฉลี่ย 4.45 โดยมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามแนวคิด อารยะธรรมไทศรีสะเกษ มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างและมีความแปลกใหม่ มีค่าเฉลี่ย 4.47 และอันดับน้อยสุด คือผลิตภัณฑ์มีความสะดวกในการสวมใส่และการทำงานในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 4.25 เครื่องประดับที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ แบบที่ 4 ต่างหูดอกลำดวน เป็นเครื่องประดับที่ได้นำรูปทรงของดอกลำดวน ดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษมาสร้างสรรค์เป็นต่างหู ทำจากอลูมิเนียมที่ได้จากหม้อเก่า นำมาตัดแต่ง ตีโค้งเป็นรูปกลีบดอกลำดวน ประกอบเข้ากับทุเรียนจิว วัสดุอลูมิเนียมเป็นวัสดุที่สามารถแกะยึดทุเรียนจิวอบแห้งได้ดี และเมื่อนำไปประกอบเข้ากับต่างหูทำให้สีและพื้นผิวดูแวววาว ชูให้ทุเรียนจิวมีความโดดเด่น และแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ทุเรียนจิว เป็นเศษวัสดุดิบที่เหลือทิ้งจากภาคการเกษตร ซึ่งเกษตรกรจะทำการตัดแต่งผลทุเรียนจิวทิ้งเนื่องจากมีปริมาณมากเกินไป ในปี พ.ศ. 2565 มีปริมาณทุเรียนจิวที่ถูกตัดทิ้งประมาณ 500 ล้านลูก ธรรมชาติของเปลือกทุเรียนหรือผลทุเรียนจิวเมื่อแห้งแล้วบริเวณหนามจะเปราะ ถ้าหนามหักหลุดออกมาแล้วหนามที่เหลือจะทยอยหลุดออกมาจนหมด นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาหารของเชื้อรา และมอดแมลง ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาได้นาน ผู้วิจัยจึงได้หาวิธีรักษาสภาพผลทุเรียนจิวให้คงทน ปลอดภัยและเชื้อรา โดยใช้กาวลาเท็กเคลือบผลทุเรียน และใช้วิธีจุ่มแล็คเกอร์ จากนั้นตากแดดให้แห้งสนิท เมื่อแห้งสนิท จะมีความแข็งแรง รูปทรงสวย ขนาดน่ารัก สามารถนำมาเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดศรีสะเกษได้ โดยผ่านการสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และเครื่องประดับจากทุเรียนจิว ภายใต้แนวคิด BCG

การออกแบบเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิวใช้รูปทรงของดอกลำดวนมาเป็นแนวทางและส่วนประกอบที่สำคัญในการออกแบบ ซึ่งดอกลำดวนเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษ เป็นดอกไม้ที่ชื่นชอบและสร้างความประทับใจให้กับชาวศรีสะเกษเป็นอย่างมาก ด้วยความงามของรูปทรงของดอกลำดวนที่ผสมผสานเข้ากับเปลือกทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ และทุเรียนลูกจิว ผสมเข้ากับงานช่างฝีมือในพื้นที่ คือการตีกำไลโลหะ งานถักเชือก รวมไว้ในงานออกแบบเครื่องประดับ ภายใต้แนวคิด อารยธรรมไทศรีสะเกษ เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่จำนวน 6 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟ กำไลข้อมือทุเรียนภูเขาไฟ ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟ ปิ่นปักผมทุเรียนภูเขาไฟ จรหูทุเรียนภูเขาไฟ และเข็มกลัดทุเรียนภูเขาไฟ

จากผลการประเมินคุณภาพ พบว่า ผลิตภัณฑ์สร้อยคอทุเรียนภูเขาไฟ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีความแตกต่างและมีความแปลกใหม่ รองลงมาคือ ต่างหูทุเรียนภูเขาไฟ ปิ่นปักผม เข็มกลัด กำไลข้อมือ และจรรยาตามลำดับ โดยทุกผลิตภัณฑ์เป็นการออกแบบผสมผสานระหว่างวัตถุดิบในท้องถิ่นกับวัสดุงานฝีมือ ใช้กระบวนการผลิตที่เป็นงานทำมือซึ่งผู้ประกอบการในท้องถิ่นสามารถผลิตเองได้โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องจักรในโรงงาน เป็นการเพิ่มมูลค่าและสร้างคุณค่าให้กับผลทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพัทธนา ลิ้มวงศ์ และ พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง (2556 : 12 - 20) กล่าวว่า การผสมผสานวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งสามารถส่งเสริมคุณค่าและมูลค่าให้กับตัววัสดุและแนวคิดการออกแบบผลให้เกิดความน่าสนใจ อีกทั้งผลงานเครื่องประดับทุเรียนจิวยังคำนึงถึงความต้องการของผู้สวมใส่ และการใช้งานในชีวิตประจำวัน จึงมีรูปแบบที่ทันสมัย ดูดีแบบไม่เหวี่ยงเหวียงเกินไป เข้าถึงได้ง่าย สามารถใช้ในชีวิตประจำวันกับชุดทำงานหรือชุดออกงานสวยหรูได้ ในการออกจัดแสดงทุกครั้งเครื่องประดับทุเรียนจิวจึงได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมมาก ท้ายที่สุดผลการวิจัยได้ถูกนำมาบูรณาการกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย แนวโน้มทางแฟชั่นและแรงบันดาลใจเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบสำหรับการออกแบบเครื่องประดับที่สามารถส่งเสริมวัสดุท้องถิ่นและแนวคิดการแต่งกายท้องถิ่น เพื่อเพิ่มโอกาส การใช้สอย สำหรับสวมใส่และเป็นของฝากของที่ระลึกของจังหวัดได้อีกด้วย

ผลการวิจัยนี้ยังได้ต่อยอดไปสู่การพัฒนาในระดับจังหวัด โดยนายอนรรตน์ ธรรมประจำจิต รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ มอบนโยบายให้นำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกประจำจังหวัดศรีสะเกษ และสร้างเครือข่ายในการผลิตเพื่อใช้ในโอกาสสำคัญต่างๆ ของจังหวัดศรีสะเกษ ในปี 2566 เป็นต้นไป ดำเนินการร่วมกับสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานพัฒนาชุมชน และเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษเป็นผู้ประสานงานกับเกษตรกรในพื้นที่ 3 อำเภอที่ปลูกทุเรียนภูเขาไฟ ให้จัดเก็บผลทุเรียนจิวจากต้นและตากแห้งให้เรียบร้อย ซึ่งในอนาคตอาจเกิดรายได้แก่ชาวสวนทุเรียนในการนำทุเรียนจิวที่ผ่านความร้อนจนแห้งแล้วมาจำหน่ายได้ จากนั้นส่งต่อให้กับเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษนำไปประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับและของที่ระลึก ผ่านงานฝีมือของ

ผู้ต้องขังชายและผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ เป็นการสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ให้แก่ผู้ต้องขังให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จากนั้นสำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ และหน่วยงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปจัดจำหน่ายเป็นของฝากของที่ระลึกของจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ผลผลิตของที่ระลึกและเครื่องประดับได้รับความสนใจจากจังหวัดศรีสะเกษ และภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนให้เป็นของที่ระลึกอัตลักษณ์จังหวัดศรีสะเกษ ควรจะมีการวิจัยในการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อต่อยอดงานวิจัยเดิมให้ต่อเนื่อง และมีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทูเรียนจิว ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ แหล่งชำ ขึ้นเข็วรา และเนาเสียได้ง่าย ควรมีการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือในการจัดการวัตถุดิบให้มีคุณภาพ เช่น การพัฒนาเครื่องอบแห้งชำเข็วรา

2. ในกระบวนการเตรียมผลทุเรียนจิวที่เป็นวัตถุดิบหลักในการประดิษฐ์เครื่องประดับจะต้องมีการเคลือบสารป้องกันความชื้น ป้องกันชำเข็วรา ป้องกันแมลง (มอด) เพื่อให้ผลทุเรียนจิวอยู่ทนเป็นเวลานาน หากทำการศึกษาต่อเพื่อหาสารเคลือบที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและสามารถสร้างความแข็งแรงให้ผลทุเรียนจิวได้มากยิ่งขึ้นจะช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับงบประมาณสนับสนุนในการวิจัย จากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่เล็งเห็นถึงโอกาสในการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษผ่านการสร้างนวัตกรรมพัฒนาเครื่องประดับจากผลทุเรียนจิวให้เป็นสินค้าพรีเมียมของจังหวัดศรีสะเกษ และเป็นของฝากของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสวนทุเรียน เพื่อจะช่วยให้ชุมชนและผู้ประกอบในพื้นที่มีโอกาสในการสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่จะมีโอกาสสร้างกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เพื่อดึงนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษได้ตลอดทั้งปี ซึ่งจะสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ และชาวบ้านในพื้นที่ได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ให้กับจังหวัดศรีสะเกษอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชนินทร์ ท้าวธงชัย. (2566). สัมภาษณ์. 22 มีนาคม 2566. ณ สวนบุญส่ง ตำบลพราน อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ.
- บริษัท อินโนเวชั่น เทคโนโลยี จำกัด. (2565). BCG คืออะไร?และสำคัญอย่างไร?. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2566. แหล่งที่มา: <https://inno.co.th/bcg-คืออะไร>
- สุพัจนา ลิมวงศ์ และ พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. (2556). การออกแบบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกงาน. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 1 (2), 12 - 20.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2563). BCG Economy Model คืออะไร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2566. แหล่งที่มา: https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/what-is-bcg-economy-model/